

Regiondirektörens rapport

10 juni 2021

GÄLLER FÖR VERKSAMHET

Region Norrbotten

PUBLICERINGSDATUM

[Publiceringsdatum Quickpart]

DOKUMENT-ID

ARBGRP870-1356963637-84

ANSVARIG

Anna-Stina Nordmark Nilsson

VERSION

0.19

UPPRÄTTAD AV

Kirsti Jussila

Innehållsförteckning

Inledning	4
Divisionernas delårsrapporter april 2021	5
Gemensamt närsjukvårdsdivisionerna	5
Division Närsjukvård Luleå-Boden	5
Division Närsjukvård övriga länet	6
Division Länssjukvård	6
Division Folktandvård	7
Division Service.....	8
Division Länsteknik.....	9
Aktuella händelser	9
Kammarrättsdom om utlämnande av avtal om förstudie med LKAB	9
JO-kritik angående utfärdande av vårdintyg.....	10
Region Norrbotten i lokala medier	10
Coronakommissionen om regionernas kommunikation till invånare	11
Information från verksamheten	11
Vaccinationer covid-19.....	11
Regionens omställningsarbete	12
Införande av det nya vårdinformationsstödet FVIS.....	12
Digitalen – en ingång till vården.....	12
Vården börjar på larmcentralen	13
Resultat av avslutsenkät.....	13
Region Norrbotten i nytt samarbete om ambulanshelikopter	13
Regionala utvecklingsnämnden	14
Analysrapporter	15
Kartläggning av samverkansstrukturen med civilsamhället	16
Uppdatering av Norrbottens roll i samhällsekonomin	17
Kartläggning och uppföljning av arbetet med genomförandet av Agenda 2030	18
Bilagor	19
Bilaga 1: Delårsrapport Division Närsjukvård Luleå-Boden.....	19
Bilaga 2: Delårsrapport Division Närsjukvård Övriga länet inkl. bilaga produktion och måluppfyllelse	19
Bilaga 3: Delårsrapport Division Länssjukvård.....	19
Bilaga 4: Delårsrapport Division Länssjukvård, Bilaga produktion och måluppfyllelse.....	19

Bilaga 5 Delårsrapport Division Folktandvård inkl. bilaga produktion och måluppfyllelse.....	19
Bilaga 6 Delårsrapport Division Service	19
Bilaga 7 Delårsrapport Division Service, bilaga produktion och måluppfyllelse.....	19
Bilaga 8 Delårsrapport Division Länsteknik.....	19
Bilaga 9 Delårsrapport Division Länsteknik, bilaga produktion och måluppfyllelse.....	19
Bilaga 10 Kartläggning av samverkansstrukturen med civilsamhället – Analysrapport.....	19
Bilaga 11 Uppdatering av Norrbottens roll i samhällsekonomin – Analysrapport.....	19
Bilaga 12 Kartläggning och uppföljning av arbetet med genomförandet av Agenda 2030 – Analysrapport	19

Inledning

Smittspridningen av covid-19 är fortsatt mycket hög i Norrbotten trots en tydligt vikande trend i resten av landet. Detta är bekymmersamt för vården, inte minst med tanke på att sommaren är i antågande med allt vad det innebär i form av personaltillgång och högtider med riskfyllda sammankomster. Regionen gör just nu allt som går för att inskräpa medvetenheten hos befolkningen om de förhållningsregler som gäller för att stoppa smittspridningen.

Glädjande är att vaccinationerna mot covid-19 fungerar väl med hög kapacitet utifrån vaccintillgång. Ungefär 92 000 norrbottningar är idag vaccinerade med minst en dos och ca 28 000 är fullvaccinerade.

Anna-Stina Nordmark Nilsson

Regiondirektör

Divisionernas delårsrapporter april 2021

Divisionernas rapportering till regiondirektören och regionstyrelsen består av uppföljning av ekonomisk handlingsplan, månadsrapporter samt delårsrapporter per april och augusti. I delårsrapporterna följer divisionerna upp sin verksamhet mot divisionsplanen och dess styrkort. Delårsrapporterna innehåller även en analys av divisionens ekonomiska situation och verksamhet, prognos för ekonomin samt uppföljning av målen.

Divisionerna visar ett positivt periodresultat med +1 mnkr vilket är 63 mnkr bättre än föregående år. Division Närsjukvård övriga länet, division Länsjukvård, division Service och division Länsteknik har resultat som är bättre än budget.

Divisionernas årsprognoser pekar på ett underskott på -121 mnkr, vilket i allt väsentligt är hänförligt till VO Akut omhändertagande -111 mnkr samt hälsocentralerna -30 mnkr.

Divisionernas delårsrapporter per april 2021 presenteras i sin helhet i bilagor. Nedan återfinns sammanfattning av delårsrapporterna från respektive division.

Gemensamt närsjukvårdsdivisionerna

Den planerade återgången till normal verksamhet har på nytt fått sättas i viloläge, och fokus har varit att hantera ökad provtagning, smittspårning och vaccinationerna samt att klara det ökade vårdbehovet i länet för covidsjuka patienter. Medarbetare har omfördelats mellan de tre hälso- och sjukvårdsdivisionerna utifrån beslut i RKL/LKL samt det vård- och personalbehov som funnits.

Då planerad verksamhet fått stå tillbaka har resulterat i minskad produktion i både öppen- och slutenvård. Målet för vårdgarantin uppnås således inte. Tillgängligheten inom den specialiserade vården har förbättrats något under årets första tertial och tillgängligheten till medicinsk bedömning ligger i nivå med föregående år.

Divisionerna har en stor utmaning i att hantera den uppskjutna vården. Återupptagandet av delar av den uppskjutna vården kommer att ske så snart deeskaleringsplanen är möjlig att genomföra. För att klara vårdgarantins krav om planerade besök krävs öka produktion.

Division Närsjukvård Luleå-Boden

Divisionen har ett ekonomiskt uppdrag att vidta åtgärder som sänker kostnaderna med 96 mnkr för att under 2021 klara ett nollresultat. Divisionen redovisar per april ett underskott med 7 mnkr mot budget. Prognosen för helår 2021 visar på ett underskott om 49 mnkr mot budget.

En orsak till att den arbetade tiden minskat jämfört med anställda beror till dels på ökad sjukfrånvaro, men även på grund av den utlåning av personal som gjorts till andra divisioner. I personalrelaterade nyckeltal ses fortfarande en hög sjukfrånvaro.

Att resultaten påverkats både negativt och positivt blir tydligt när årets första tertial har summerats. Den samlade bedömningen är att divisionen uppnår måluppfyllelsen i perspektivet samhälle, och delvis uppfyller den för perspektiven verksamhet och ekonomi. Divisionens måluppfyllelse i perspektiven medborgare och medarbetare uppnås inte.

För mer information se bilaga 1: Delårsrapport Division Närsjukvård Luleå-Boden, inkl bilaga produktion och måluppfyllelse

Division Närsjukvård övriga länet

Divisionen har ett ekonomiskt uppdrag att vidta åtgärder som sänker kostnaderna med 37 mnkr för att under 2021 klara ett nollresultat. Divisionen redovisar per april ett överskott med 2 mnkr mot budget. Prognosen för helår 2021 visar på ett underskott om 40 mnkr mot budget.

Den arbetade tiden har ökat jämfört med föregående år. Antalet tillsvidareanställda har minskat, medan vikarier och visstidsanställda ökat. Ökningen består främst i de nyinrättade enheterna för att möta behov utifrån coronapandemin; smittspårning och vaccinationsmottagningar. I personalrelaterade nyckeltal ses fortfarande en hög sjukfrånvaro.

Att resultaten påverkats både negativt och positivt blir tydligt när årets första tertial har summeras. Den samlade bedömningen är att divisionen uppnår måluppfyllelsen i perspektivet samhälle, och delvis uppfyller den för perspektiven verksamhet och ekonomi. Divisionens måluppfyllelse i perspektiven medborgare och medarbetare uppnås inte.

För mer information se bilaga 2: Delårsrapport Division Närsjukvård Övriga länet inkl bilaga produktion och måluppfyllelse

Division Länssjukvård

Första tertialen 2021 är fortsatt präglad av covid-19 pandemin. Smittspridningen och inläggningar på sjukhus har varit fortsatt hög. Antalet planerade genomförda operationer är betydligt lägre än tertial 1 2020, med undantag för april 2021 då produktionen var ca 30 procent högre än vid tidpunkten då pandemin bröt ut. Divisionen redovisar fortsatta neddragningar av operationer och mottagningar och delar av divisionens personal är omplacerad till covid-vård och arbetar med vaccinationer mot covid 19. VO Lab:s investering i nya instrument för analys av SARS-CoV-19 har inneburit att regionen nu hanterar ca 90 procent av alla analyser i egen regi.

Neddragningarna har inneburit lägre produktion och sämre tillgänglighet för de flesta verksamheterna inom länssjukvården. Utgångspunkten i den återställningsplan som togs fram i oktober var att produktionen skulle återgå till

det normala under sen höst 2020 vilket inte blev utfallet pga ökad smittspridning. Bedömningen är att kapaciteten och produktionen endast delvis kunnat ökas genom nya arbetssätt, t.ex. med hjälp av digital teknik. Andelen digitala besök, framförallt återbesök, har fortsatt att öka under tertialen och därför varit möjliga att genomföra. För att komma i kapp med produktionen inom rimlig tid krävs köp av extern kapacitet och arbete med förfrågningsunderlag för större ramupphandlingar pågår. Direktupphandlingar av mindre volymer har redan genomförts.

Många förbättringsarbeten, aktiviteter och strategiska åtgärder har pausats under covid-19 pandemin och är en delförklaring till att divisionen inte når måluppfyllelsen i flera perspektiv.

Bemanningsituationen är påverkad av pandemin genom mer inhyrd personal, en högre sjukfrånvaro och personalomflyttningar mellan kliniker och divisioner.

Divisionen uppnår ett positivt resultat på 15 mnkr. Det råder en ekonomisk obalans mellan klinikerna med stora kostnader kopplat till covidvården och överskott inom främst VO Lab. Årsprognosen visar på ett underskott på -7,5 mnkr men prognosen följer det gemensamma scenariot och försiktighetsprincipen. Prognosen är beräknad med höga kostnader för covidvård och låga intäkter av nationella medel med anledning av osäkerheten av pandemins utveckling.

För mer information se:

Bilaga 3: Delårsrapport Division Länssjukvård

Bilaga 4: Delårsrapport Division Länssjukvård, Bilaga produktion och måluppfyllelse

Division Folktandvård

Division Folktandvårds verksamheter har även de påverkats negativt av den pågående coronapandemin. Effekterna har framförallt visat sig i form av reducerad verksamhet och produktionsbortfall samt att patienter uteblivit i större omfattning. Den ekonomiska effekten av pandemin och bristen på rekryterbar kompetens är mycket kännbar för folktandvården.

Trots pågående pandemi finns några ljusglimtar som är värda att lyftas fram. Digitaliseringstakten har ökat, både när det gäller digitala konsultationer och intern kompetensutveckling. Andelen barn och unga som blir färdigbehandlade direkt vid undersökning ökar, liksom andelen teamtandvård i verksamheterna. Detta är en indikation på ett allt effektivare patientflöden i tandvården. Antalet anmälningar till Patientnämnden har minskat i jämförelse med samma period föregående år. Även handläggningstiderna för avvikelser visar en positiv trend med minskad hanteringstid.

Divisionen redovisar en betydande avvikelse mot budget. Resultat per april är negativt med -11 mnkr vilket är 6 mnkr sämre än budget. Årsprognosen är negativ med -22 mnkr vilket är 8 mnkr bättre än 2020.

Den sammanfattande bedömningen är att måluppfyllelsen i perspektiven medborgare och verksamhet är delvis uppfyllda per april medan måluppfyllelsen i medarbetar- och ekonomiperspektiven inte har kunnat nås.

Utöver covid-19 är det dessa påverkansfaktorer och strukturer som division Folktandvårds resultat påverkas av:

- Klinikstrukturen i länet
- Bemanningsproblematik
- Arbetssätten – flödesbaserad teamtandvård
- Effektiv analys och planering av produktion och kapacitet

Division Folktandvård jobbar vidare med dessa viktiga och helt avgörande områden under 2021.

För mer information se:

Bilaga 5 Delårsrapport Division Folktandvård inkl bilaga produktion och måluppfyllelse

Division Service

Lager med personlig skyddsutrustning och intensivvårdsmaterial har byggts upp vilket gör att materialläget bedöms som stabilt. För att förbereda vaccination mot covid-19 har förbrukningsmaterial för ändamålet köpts in sommaren 2020 vilket har kompletterats med produkter som köpts in under våren utifrån de olika vaccinationstillverkarnas krav. Fastigheter har hyrt lokaler för vaccination på ett flertal orter i länet och bemanningsenheten har haft ett stort uppdrag att rekrytera medarbetare till vaccinationsuppdraget.

Under april har försäljning av förbrukningsmaterial till privata hälsocentraler (LOV-hälsocentraler) avslutats med undantag av produktgrupper som är kopplade till patient. Syftet är att patienter ska få samma produkter oavsett vårdgivare.

Regionens inkommande fakturor i pappersformat skannas från och med april av externt företag, CogiDocs AB. Andelen pappersfakturor uppgår till cirka 20 procent av totala mängden fakturor. Delar av pensionsadministrationen har, från och med april och året ut, överlåtits till KPA pension. Utvärdering av tjänsten ska genomföras under hösten för beslut om eventuell fortsättning.

Divisionens resultat är 0,7 mnkr per april, vilket är 12,6 mnkr bättre än periodens budget och på samma nivå som förra året. Årsprognosen är beräknad till -1 mnkr. Måluppfyllelsen för divisionens ekonomiska handlingsplan är 146 procent per april. Antal anställda har minskat med 25 personer sedan årsskiftet, varav 17 tillsvidareanställda.

De enheter som under första tertialen haft en avvikande produktion på grund av pandemin är kostservice, lokalservice, bemanningsenheten och patienthotellen. Kostservice och patienthotellen har haft en lägre produktion än normalt medan bemanningsenheten och lokalservice haft högre produktion än normalt.

Bedömningen av måluppfyllelsen per april visar att divisionen har en ekonomi i balans och en låg sjukfrånvaro. Divisionens verksamheter har påverkats negativt av pandemin vilket gör att målen under verksamhetsperspektivet inte uppnås.

Detta år finns risk att uppdrag försenas och att produktionen påverkas på grund av att uppstart av ny organisation tar tid och kraft innan alla pusselbitar är på plats. Två divisioner ska slås samman till en och överlämning av arbetsuppgifter och uppdrag ska göras vilket kan påverka leveransen. En annan osäkerhetsfaktor är pandemins utveckling och i vilken takt divisionen kan återgå till normal verksamhet.

För mer information se:

Bilaga 6 Delårsrapport Division Service

Bilaga 7 Delårsrapport Division Service, bilaga produktion och måluppfyllelse

Division Länsteknik

Division Länsteknik uppfyller merparten av divisionens mål i styrkortet och redovisar ett positivt ekonomiskt resultat på 1 mnkr, vilket är ett överskott på 3 mnkr mot periodbudget. Resultatet kan primärt hänföras till personalomsättningen och till viss del avskrivningskostnader och intäkter. Det prognosticerade resultatet är positivt med 8 mnkr.

Divisionen har 131 anställda per april vilket är en minskning med sex anställda (8 procent) under perioden. Sjukfrånvaron ligger på 5,3 procent vilket är en minskning med 1 procentenhet.

För mer information se:

Bilaga 8 Delårsrapport Division Länsteknik

Bilaga 9 Delårsrapport Division Länsteknik, bilaga produktion och måluppfyllelse

Aktuella händelser

Kammarrättsdom om utlämnande av avtal om förstudie med LKAB

En begäran att få ta del av avtalet mellan LKAB och Region Norrbotten rörande en förstudie gällande Kirunas nya sjukhus har inkommit till regionen. Begäran avvisades med hänsyn till att LKAB begärt sekretess för uppgifterna i avtalet. LKAB menar att avtalet innehåller uppgifter om ett enskilt bolags affärs- eller driftförhållanden och uppgifter som rör en enskild affärs-

uppgörelse mellan parterna. Det fanns därför särskild anledning att anta att bolaget kunde lida men om uppgifterna röjdes. Avtalet behandlades därmed under sekretess.

Regionens beslut överklagades och har därefter prövats i domstol. Kammarrätten har gjort bedömningen att det inte framkommit några skäl till bolagets begäran om sekretess. Ärendet rör inte en upphandling. Uppgifterna i avtalet innehåller enligt Kammarrätten inga uppgifter som går att härleda till affärshemligheter och de kan inte heller typiskt sett anses känsliga ur konkurrenssynpunkt. Det har inte framkommit något som ger särskild anledning att anta att LKAB skulle lida skada vid ett utlämnande av avtalet. Uppgifterna kan därför inte sekretessbeläggas med stöd av 31 kap. 16 § OSL. Kammarrätten har därför fastslagit att det aktuella avtalet ska lämnas ut. Region Norrbotten har med stöd från Kammarrättens dom lämnat ut aktuellt avtal.

JO-kritik angående utfärdande av vårdintyg

Chefsjustitieombudsmannen riktar allvarlig kritik mot en läkare verksam vid Region Norrbotten för brister i samband med utfärdandet av ett vårdintyg om slutna psykiatrisk tvångsvård. Läkaren får kritik för att ha underlåtit att undersöka patienten innan vårdintyg utfärdades samt för att inte uppfyllt sin skyldighet att se till att intyget snarast kom till den vårdinrättning där intagningsfrågan skulle avgöras. Regionen har i sitt yttrande till JO:s utredning konstaterat att regionen har rutiner för hantering av vårdintyg och att utbildningsinsatser genomförs för att säkerställa att dessa följs. Händelsen har registrerats i regionens avvikelshanteringssystem och en händelseanalys har genomförts av regionen.

Region Norrbotten i lokala medier

Under perioden har smittspridningen fortsatt vara mycket hög i Norrbotten. Det har fått stort utrymme i medierna. Smittspridningen har resulterat i att skolor tillfälligt stängts ner och att besöksförbud tillfälligt införs i kommunernas verksamhet.

Hur väl norrbottningarna följer restriktionerna har blivit omskrivet en del. Som exempel kan nämnas de så kallade bilcruisingarna som skett på flera orter.

Intresset för vaccinationen mot covid-19 har fokuserats på överenskommelserna med företag, kommuner och andra myndigheter som vaccinerar sin personal själva. Även vilka grupper ur regionens egen personal som prioriteras för vaccin har väckt fortsatt uppmärksamhet.

Bland de ämnen som inte berör pandemin syns pollenmätningarna, upphandlingar och överviktsoperationer.

Coronakommissionen om regionernas kommunikation till invånare

Regeringen tillsatte i juni 2020 en coronakommission för att utvärdera de åtgärder som vidtagits av olika aktörer för att begränsa spridningen av covid-19. Som en del i kommissionens arbete har ett antal frågor ställts till landets regioner angående de kommunikationsinsatser som vidtagits under pandemin.

Information från verksamheten

Vaccinationer covid-19

Vaccinationerna i regionen går bra. Ungefär 92 000 Norrbottningar är idag vaccinerade med minst en dos och ca 28 000 är fullvaccinerade. Hela målgruppen för vaccinering mot covid-19, det vill säga personer 18 år och uppåt, är i Norrbotten 203 336 personer.

Vaccinationstäckningen i de högst prioriterade grupperna är god. Det som dämpar takten är vaccinleveransernas storlek. Enligt prognoserna skulle leveranserna ökas betydligt i slutet av maj och i början av juni. Leveranserna kommer att försenast ytterligare i två till tre veckor.

Fas 4 inleddes i Norrbotten 7 maj, gruppen 50 till 59 år bjöds då in. Den 5 juni bjöds nästa grupp, 40 till 49 år in. Ett antal större företag, kommuner, företagshälsovård med flera har tecknat avtal med regionen för att vaccinera sin personal. Dessa aktörer ska följa regionens ordning för prioritetsordning, dock kan vissa yngre komma att vaccineras tidigare då ampuller och liknande inte kan delas. Det viktigaste är att norrbottningarna vaccineras så fort som möjligt. Region Norrbottens personal har erbjudits vaccination i ett eget personalspår med början 7 juni. All personal i åldersgruppen 40 år och äldre kommer att erbjudas möjlighet att boka tid.

Vaccinationsmålet som justerades med ett första delmål: 80 procent av personer över 65 år skulle vara vaccinerade med minst en dos senast 16 maj, nådde regionen redan i början av maj. Nu är ca 85 procent av personer som är 60 år och äldre vaccinerade med minst en dos i Region Norrbotten.

I mitten av augusti beräknas att samtliga dryga 200 000 länsinvånare kommer ha erbjudits minst en dos vaccin.

Uteblivandeavgift covid-19 vaccination

All vaccination mot covid-19 erbjuds kostnadsfritt till personer från 18 år. Om en person uteblir från ett bokad vaccinationsbesök ska en uteblivandeavgift på 400 kronor tas ut enligt regionens fastställda regelverk för avgifter. Det finns möjlighet att av- eller omboka ett besök via 1177.se (dos 1) alternativt att ringa vaccinationsbokningen på telefonnummer 010-452 63 03. För av- eller ombokning av vaccinationsbesök ska avbokning ske senast 17 timmar innan bokad tid.

Vaccinationsintyg covid-19

I väntan på att det digitala covidbeviset (tidigare kallt Gröna beviset) om vaccination mot covid-19 införs i Sverige och EU så kan invånare få ett regionalt vaccinationsintyg eller sjukdomsintyg utfärdat av regionen. Regionfullmäktige beslutar om vilka avgifter som ska gälla inom hälso- och sjukvården. Vaccinationsintyg utfärdas kostnadsfritt medan ett sjukdomsintyg har avgiften 625 kr.

Regionens omställningsarbete

De genomlysningar som utförts har resulterat i ett antal uppdrag/aktiviteter som kommer tas omhand i genomförandefasen. Tidsplanering och fördelning av uppdrag och aktiviteter pågår.

Tillsättningen av tjänster i den nya stabs- och stödorganisationen har slutförts. I huvudsak är de fackliga förhandlingarna nu avslutade.

Stödande åtgärder i samband med omställning

Under omställningen tillhandahåller arbetsgivaren ett stöd på individ- och gruppnivå genom att erbjuda enskilda samtal, dialog och utbildning inom omställning. Stödet innebär dialog och information till medarbetarna och utbildningsinsatser till cheferna från omställningsfonden. Stödet omfattar även krisstöd för medarbetare i behov, samtalsstöd för chefer i behov, reflektion i grupp för chefer samt stöd gällande arbetsmiljöarbete från företagshälsan.

Införande av det nya vårdinformationsstödet FVIS

I maj påbörjades introduktion av den delprojektledare från Triona AB som kommer att leda delprojektet Utrullning och driftsättning av det nya vårdinformationsstödet i Region Norrbotten. Inom Sussa samverkan pågår fortfarande omplanering av ett antal gemensamma projekt och program vilket försvårar vår regionala detaljplanering som därmed går lite långsammare än planerat. Den pågående pandemin har inneburit en tillfällig omfördelning av resurser från den regionala projektorganisationen och de Sussa-gemensamma projekten och uppdragen, för att stötta upp vårdverksamhet. Planering har påbörjats gällande resursallokering till Sussa-gemensamma projekt och uppdrag med beräknad start i augusti.

Digitalen – en ingång till vården

Digitalen har under projekttiden 2020 visat sig fungera bra. Den har skapat ökad tillgänglighet och är en uppskattad verksamhet av både medborgare och vårdpersonal. Nu förbereds ett breddinförande av Digitalen där samtliga hälsocentraler i Regionen ingår. Privata hälsocentraler i vårdvalssystemet är inbjudna att delta.

Beräknat införande förväntas ske i början av oktober. Då kommer patienter att kunna logga in i tjänsten via sitt bank-ID och sedan slussas till den hälsocentral där personen är listad för att chatta med vårdpersonalen. Den egna hälsocentralen kommer ha chatten öppen under ordinarie öppettider. Andra

tider, kvällar och helger, kommer patienter, på samma sätt som idag, att kunna chatta med personal som också arbetar med rådgivning på telefon via 1177.

Vården börjar på larmcentralen

Ambulansuppdragen ökar beträffande akuta larm till patienter med litet eller inget vårdbehov. Detta leder till sämre tillgänglighet, svårigheter att bemöta sjukvårdens egna beställningar samt problem för regionen att leda och styra sina ambulansresurser. En översyn är inledd för att förbättra hur resurserna styrs och används.

Samtliga fyra norra sjukvårdsregioner planerar att teckna fortsatt avtal med SOS Alarm under perioden 2022-2023 och samtidigt arbeta med att hitta hållbara lösningar framåt för att öka kompetensen i bedömningarna i alarmeringsfunktionen.

Resultat av avslutsenkät

Alla medarbetare som avslutar sin anställning i regionen har fått möjlighet att svara på en avslutsenkät. Under våren har 75 svar har inkommit. Flera skäl kan anges i enkäten som anledning till avslut av anställning. Det främsta skälet till avslut anges vara arbetets organisering, det vill säga arbetsuppgifter, krav, befogenheter, resurser, prioriteringar, arbetsschema, ledarskap, samarbete, delaktighet och stöd (41 svar). Därefter anges fysisk och psykosocial arbetsmiljö (35 svar), anställningsvillkor (29 svar) och utvecklingsmöjligheter (25 svar).

Region Norrbotten i nytt samarbete om ambulanshelikopter

Den 1 juni anslöt Region Norrbotten till kommunalförbundet Svensk luftambulans. Det är ett kommunalförbund som ansvarar för att driva ambulanshelikopterverksamhet åt medlemmarna och förbundet består av Region Norrbotten, Västra Götalandsregionen, Region Dalarna, Region Värmland, Region Uppsala och Region Västerbotten. Genom förbundet kommer Norrbotten samarbeta med de andra regionerna.

Den första transporten i Norrbotten med Svensk Luftambulans genomfördes den 31 maj. Transporten skedde med en tillfälligt placerad helikopter från Svensk luftambulans, i väntan på att regionen får leverans av den ordinarie helikopter som ska vara stationerad i regionen. Samtliga piloter följer med till den nya organisationen och så även teknikerna. Under utbildningstiden av piloterna i den nya helikoptermodellen har regionen stöd från externa piloter från Svensk luftambulans för att upprätthålla beredskapen dygnet runt. Bytet av modell innebär inga tekniska eller operativa begränsningar jämfört med den förra helikoptern.

Regionen förutser en snabb kvalitetsförbättring inom helikoptersjukvården med hjälp av Svensk luftambulans, där forskning, utbildning och samverkan runt materiel ingår.

Regionala utvecklingsnämnden

Konst i farten

En uppmärksam insats som möjliggjorts genom Resurscentrum för konst är projektet *Konst i farten* som är ett samarbete mellan resurscentrum, Luleå Lokaltrafik (LLT) och Galleri Lindberg. Fem konstnärer från länet har bjudits in och tilldelats varsin lokaltrafikbuss att arbeta konstnärligt med. Varje buss har klätts in med två konstverk som alla förhållit sig till platsen Luleå. Projektet tillgängliggör konstupplevelser till invånare även i tider när konsthallar och museum har haft stängt. Konstnärerna som kommer från hela Norrbotten är: Victoria Andersson, Serkan Günes, Anders Sunna, Urban Wikberg och Lena Ylipää.

Verken kommer att finnas på bussarna under minst ett år. Projektet finansieras genom de extra statliga covid-19-medlen som under hösten 2020 tillförts Norrbotten via Statens kulturråd med syfte att stötta kulturskapare under pandemin.

KulturCrew – ett projekt som får unga i Norrbotten att växa

Norrbottensmusiken, i samarbete med föreningen Arrangörer i Norr och Länsungdomsrådet har startat upp KulturCrew som är ett projekt som ska ge barn och unga mer kunskap, större ansvar och mer inflytande när det gäller kulturarrangemang och kulturaktiviteter i länet. KulturCrew vänder sig till barn och unga mellan 10 och 18 år och går ut på att de unga får lära sig att planera och genomföra kulturarrangemang, på sin skola, fritidsgård eller kulturskola. Kommuner som ansluter sig till projektet utser lokala mentorer som sedan rekryterar ungdomar. Projektet kommer att bidra till att stärka arrangörsledet, hitta fler vägar för samverkan med kommunerna och ge barn och unga genom delaktighet enkla ingångar till att börja arrangera, vara värdar och ambassadörer för sin kommun.

Handlingsplan 2021-2023 avseende samverkan mellan civilsamhället och offentlig sektor

Handlingsplanen för 2021-2023 är ett resultat av SÖK-projektet och en del av den regionala överenskommelsen om samverkan mellan Region Norrbotten, Länsstyrelsen Norrbotten och civilsamhället på regional nivå. Överenskommelsen signerades mellan parterna den 19 maj 2021, där regionrådet Linda Frohm representerade Region Norrbotten, landshövding Lotta Finns-torp Länsstyrelsen Norrbotten samt styrelseordförande Ylva Löwenborg för Samforma.

Handlingsplanen ska förtydliga arbetet med den regionala överenskommelsen mellan parterna och presenterar ett antal handlingar och aktiviteter inom olika utvecklingsområden som är en del i förverkligandet av överenskommelsens intentioner. Överenskommelsen och handlingsplanen ska bidra till att skapa förutsättningar för en långsiktig samverkan och förtydliga förhållningssättet mellan parterna för att tillsammans möta länets samhällsutmaningar och verka för ett livskraftigt Norrbotten.

Elnätsanalys rapport

Flertalet större industrisatsningar har offentliggjorts i Norrbotten och tillgång till el har aktualiserats än mer. Utvecklingen inom vätgasområdet ställer helt nya krav på elsystemet och de behov som aktualiserats är av historisk dignitet. Parallellt med utvecklingen i Norrbotten har ett flertal centrala initiativ tagits på nationell nivå som på ett betydande sätt kan påverka bland annat planering och utveckling av elnätet. I juni 2021 presenterar projektet Regional elnätsanalys sin andra rapport, en fördjupning som beskriver elnätskapaciteten i länets 14 kommuner utifrån ett regionnätsperspektiv. Rapporten innehåller förslag på hur Region Norrbotten utifrån det regionala utvecklingsansvaret fortsatt kan engagera sig i frågor rörande elnätsinfrastrukturen. För att skapa än bättre förutsättningar för hållbar regional utveckling föreslår rapporten att Region Norrbotten än tydligare, strategiskt och operationellt, verkar för att:

- Öka samverkan mellan region, kommuner och elnätsbolag
- Förkorta ledtider för utbyggnad av elnäten
- Planering och utbyggnaden av elnäten blir mer proaktivt

Det bedöms finnas goda förutsättningar för regionen att utifrån det arbete som genomförts och den respons som erhållits av inblandade aktörer fortsatt driva arbetet framåt inom de ovan föreslagna strategiska områdena.

Information om pågående projekt

Företagsstöd med anledning av coronapandemin

Coronapandemin har slagit hårt mot företag i Norrbotten. För att stötta små och medelstora företag i Norrbotten att ställa om, och därmed möjliggöra en hållbar tillväxt efter krisen i samband med coronapandemin, genomförs nu ett ramprojekt. Projektet finansieras av regionala utvecklingsfonden och regionala 1:1-medel, där små och medelstora företag i Norrbotten kan söka och få stöd för investeringar som syftar till omställning. Investeringarna kan vara i form av konsulttjänster, maskiner, inventarier samt byggnationer. Till grund för utformningen av stöden har två nulägesanalyser gjorts. Stöden, som totalt i projektet uppgår till 23,5 miljoner kronor, kanaliseras ut via befintliga beslutsstrukturer för regionala företagsstöd.-Stöden förväntas stärka företags möjligheter till omställning för en långsiktig överlevnadsförmåga och position efter coronapandemin.

Analysrapporter

Regionen fastställer årligen en analysplan som beskriver de analyser som ledningen valt att prioritera under året. Analyserna är ett komplement till den löpande uppföljningsverksamheten och ska fokusera på strategiskt prioriterade analysområden. Merparten av analyserna genomförs internt av regionen, men externa uppdragstagare kan också anlitas vid behov. Tre analyser inom regional utveckling, från analysplan 2020, sammanfattas nedan.

Kartläggning av samverkansstrukturen med civilsamhället

Kartläggningen har genomförts av Region Norrbotten. Kartläggningen presenterar olika typer av förekommande samverkansformer, vilka styrdokument som tar upp samverkan mellan parterna, samt olika exempel på befintlig samverkan. Syftet med kartläggningen är att få en övergripande nulägesbild av den samverkan som sker mellan parterna Region Norrbotten, Länsstyrelsen Norrbotten och civilsamhället på regional nivå i Norrbotten samt även beskriva vilka utmaningar och möjligheter parterna ser för stärkt samverkan. Insamling av underlag till kartläggningen har pågått samtidigt som pandemin ägt rum vilket påverkat tillvägagångssätt och även kan ha haft viss effekt på resultatet.

Sammanfattande resultat och slutsatser

Samverkan sker inom många olika verksamhetsområden. Den vanligaste samverkansformen är gemensamma diskussioner och dialoger. Samverkan kan också ske genom ekonomiska stöd och bidrag till civilsamhället. Region Norrbotten samverkar med civilsamhället inom folkhälsa, hälso- och sjukvård och inom regional utveckling inom områden som folkbildning, kultur, minoritetsfrågor, regionalt utvecklingsarbete med framtagande av olika strategier, digitaliseringssatsningar, landsbygdsfrågor med mera. Länsstyrelsen Norrbotten samverkar med civilsamhället inom bland annat folkhälsa, integration, jämställdhet, mänskliga rättigheter, barn- och föräldrastöd. Samverkan sker även inom områden som samhällsskydd och beredskap, friluftsliv, turism, kulturmiljöer, naturresurser, rennäring, jakt och viltvård med mera. Landshövdingen deltar och leder också flera partnerskap, delegationer och nätverk. Även inom Agenda 2030 pågår samverkansarbete.

Sammanfattande slutsatser:

- Samtliga parter upplever det svårt att hitta till varandra, att identifiera en organisation eller verksamhet som berörs i en viss fråga. Återkommande dialoger och mötesplatser kan hjälpa till med detta. Löpande dialoger efterfrågas också för att bygga tillit, stärka relationer och öka kunskapsutbytet.
- Kunskaphöjning om varje part behövs och särskilt om civilsamhällets unika bidrag i samhället.
- Arbetssätten behöver utvecklas och anpassas till parternas olika förutsättningar. Upphandling är ett sådant område som kan utvecklas.
- Samtliga parter anger att resursbrist är ett problem, såväl personella som ekonomiska resurser.
- Samtliga parter ser en mer formaliserad samverkan med en regional överenskommelse som en möjlighet till ökat kunskapsutbyte som också kan ge goda förutsättningar för en utvecklad samverkan.

Uppdatering av Norrbottens roll i samhällsekonomin

Analysen har genomförts av Luleå tekniska Universitet inom ramarna för samverkansprojektet regional förnyelse. Syftet med rapporten är att ta fram ett kvantitativt underlag som bidrar till en ökad kunskap om – och fördjupad förståelse för – den roll som Norrbottens län spelar för samhällsekonomin. I rapporten presenteras och granskas en rad olika regionalekonomiska indikatorer som kan bidra till att beskriva Norrbottens ekonomiska utveckling och nuläge i förhållande till andra län och riket som helhet.

Sammanfattande slutsatser

De indikatorer som presenteras målar upp en bild av Norrbotten som en produktiv region; länet har haft en hög tillväxt i sysselsättningen samt en gynnsam utveckling bruttoregionprodukten under 2000-talet. Särskilt gruvindustrin har varit en viktig tillväxtmotor, som dock även bidragit till en mer volatil utveckling jämfört med andra län. Den höga produktiviteten i gruvbranschen samt i andra industrier har dessutom inneburit en gynnsam utveckling av löneinkomsterna.

Förvärvsfrekvensen är hög i länet, och antalet förvärvsarbetande har ökat kontinuerligt under det senaste tio åren trots en blygsam befolkningsutveckling under samma period. Bakom dessa uppgifter döljer sig dock en betydande utmaning, nämligen kompetensförsörjningen. För länets små- och medelstora företag är detta en viktig barriär för framtida tillväxt, och dess betydelse har växt under de senaste åren. Rapporten noterar även en fortsatt utveckling där en stor andel yngre – framförallt män – väljer bort högre utbildning till förmån för välbetalda jobb i industrin. I ljuset av att den framtida ekonomiska utvecklingen kommer att vara starkt kunskapsberoende kan detta få negativa effekter på Norrbottens förmåga till ekonomisk förnyelse. Rekryteringsproblematik är kopplad till förutsättningarna för den samlade regionala utvecklingen. Det räcker inte med att kunna erbjuda välbetalda arbeten. Högutbildade personer efterfrågar attraktiva samhällen – t.ex. skolor med hög kvalitet, kulturutbud, fritidsaktiviteter, diversitet, samt god infrastruktur för olika transporter – och detta kan inte företagen själva tillhandahålla.

Långsiktig regional utveckling handlar inte bara om att ”välja rätt väg” för regionen i termer av en specialisering med utgångspunkt i komparativa fördelar, och sedan möjliggöra en sådan utveckling (t.ex. genom att tillhandahålla riskkapital och nödvändig infrastruktur såsom elnät, transporter, etc.). Minst lika viktigt är att bidra till att skapa goda förutsättningar (ramvillkor) för ett innovativt samhälle där nya idéer kan frodas, och på sikt generera nya affärsmöjligheter samt arbetstillfällen (vara många idag är helt okända). Detta förutsätter en diversifierad arbetskraft med hög utbildning samt väl fungerande samhällsliga institutioner, som skapar tillit mellan olika aktörer och möjliggör risktagande. På samma gång bör staten och de regionala myn-

digheterna också vara med och stödja – samt undanröja hinder för – den samhällsutveckling som anses önskvärd.

Kartläggning och uppföljning av arbetet med genomförandet av Agenda 2030

Uppdraget har genomförts av Luleå tekniska Universitet inom ramarna för samverkansprojektet regional förnyelse. Studien har genom ett urval på några av områdena i Agenda 2030 undersökt hur ett regionalt genomförande skulle kunna accentueras i Norrbotten med möjlighet att kunna bidra till andra regioners genomförande. Totalt kontaktades 31 aktörer runt om i Norrbotten som arbetar med Agenda 2030, 24 intervjuer genomfördes vilket ger en svarsfrekvens på ca 77 %.

Sammanfattande slutsatser

Agenda 2030 är på god väg att lämna avtryck i länet och att det finns potential för ytterligare förbättringar av genomförandet. Alla respondenter att de känner till Agenda 2030, men det innebär däremot inte att alla även arbetar med frågan i deras organisation.

- Flertalet av de intervjuade anser att Agenda 2030 målen är breda och övergripande och lämnar ett stort utrymme för tolkning.
- Svaren i intervjuerna visar tydligt att det finns brister när det gäller implementeringsresurser. Det handlar framför allt om bristande monetära resurser och i vissa fall kompetens.
- Två tredjedelar av de tillfrågade anser att det är viktigt att arbeta med målen i Agenda 2030. Drygt hälften anser att staten borde ta ett större ansvar för genomförandet av Agenda 2030. De åsikter som framkommer är att staten borde förtydliga vilket ansvar regionen och kommunerna har gällande genomförandet av Agenda 2030 och att ansvaret för uppföljningen bör klargöras.

Studien pekar på en rad områden där arbetet kan förbättras. Avsaknaden av en tydlig process och färdplan på statlig nivå, med prioriteringar och delmål fram till år 2030, medför att det regionala arbetet i sin tur drivs med varierande styrka och framgång. Ska Norrbotten lyckas nå målen krävs en ökad enhetlighet och kunskapsnivå kring Agenda 2030. Forskargruppen menar att staten bör ta ett större ansvar i genomförandet regionalt och att kommunikationsprocesserna i det arbete som redan görs behöver förbättras. Exempelvis rekommenderar studien att Länsstyrelsen får ett tydligare samordningsansvar och att det bör hållas en årlig konferens för de som arbetar med Agenda 2030 i länet.

Bilagor

Bilaga 1: Delårsrapport Division Närsjukvård Luleå-Boden

Bilaga 2: Delårsrapport Division Närsjukvård Övriga länet inkl. bilaga produktion och måluppfyllelse

Bilaga 3: Delårsrapport Division Länssjukvård

Bilaga 4: Delårsrapport Division Länssjukvård, Bilaga produktion och måluppfyllelse

Bilaga 5 Delårsrapport Division Folktandvård inkl. bilaga produktion och måluppfyllelse

Bilaga 6 Delårsrapport Division Service

Bilaga 7 Delårsrapport Division Service, bilaga produktion och måluppfyllelse

Bilaga 8 Delårsrapport Division Länsteknik

Bilaga 9 Delårsrapport Division Länsteknik, bilaga produktion och måluppfyllelse

Bilaga 10 Kartläggning av samverkansstrukturen med civilsamhället –
Analysrapport

Bilaga 11 Uppdatering av Norrbottens roll i samhällsekonomin –
Analysrapport

Bilaga 12 Kartläggning och uppföljning av arbetet med genomförandet av
Agenda 2030 – Analysrapport